

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

๒๒

อย่าลืม!!

ป้องกันไม่ให้ยุงกัด
และช่วยกันกำจัดยุงลาย
นะครับ

”

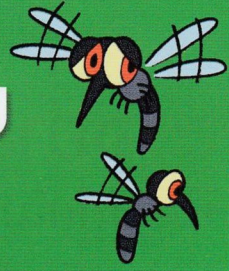

ปล่อยปลากินลูกน้ำยุงลาย

**การป้องกันและควบคุม
การระบาดของโรคจากยุงลาย**

โรคที่มียุงลาย เป็นพาหะ

มีรายงานผู้ป่วย ผู้เสียชีวิต และ
มีรายงานการระบาดอย่างต่อเนื่องทุกปี

ยุงลาย

เป็นพาหะนำโรคหลายโรค
เช่น โรคไข้เลือดออก โรคติดเชื้อไวรัสซิกา
โรคไข้ปวดข้อยุงลาย บางโรคส่งผลต่อภาวะ
ในการดูแลรักษา ทั้งต่อครอบครัวผู้ป่วย หน่วยงานทางด้าน
สาธารณสุข และประเทศชาติ

ยุงลายพบได้ตลอดปี แต่จะพบมากในช่วงฤดูฝน น้ำฝนเป็นน้ำ
ที่ยุงลายชอบวางไข่มากที่สุด เพราะยุงลายจะวางไข่ตามภาชนะที่มี
น้ำนิ่ง ใส และสะอาด

ยุงลายส่วนใหญ่จะเพาะพันธุ์ในแหล่งน้ำที่สะอาดบริเวณ
บ้านเรือน ได้แก่ โอ่งน้ำ แจกัน จานรองใสน้ำสำหรับกันมด
กระป๋อง กะลา ยางรถยนต์ที่มีน้ำขัง เป็นต้น

ยุงลายบ้านตัวเมียเป็นตัวการนำเชื้อโรคมาสู่คน

ยุงลายจะออกหากินในช่วงกลางวันและดูดเลือดคนเป็นอาหาร เมื่อไปกัดผู้ป่วยแล้วไปกัดคนอื่นอีก ก็จะปล่อยเชื้อโรคเข้าสู่ผู้ที่ถูกกัด และทำให้เกิดอาการเจ็บป่วย ต่อเมื่อจำนวนยุงลายเพิ่มมากขึ้น ก็มีโอกาสกัดคนและแพร่โรคไข้เลือดออก โรคติดต่อไวรัสชิคา และโรคไข้ปวดข้อยุงลาย เพิ่มขึ้นตามมาเช่นกัน ปัจจุบันทั้ง 3 โรค ยังไม่มียารักษาเฉพาะ การรักษาจึงเป็นแบบประคับประคอง รายละเอียดของแต่ละโรคตามตารางด้านล่าง

รายละเอียด

ระยะฟักตัว

ภาวะแทรกซ้อน / กลุ่มเสี่ยง

อาการสำคัญ

โรคไข้เลือดออก

ยุงลายตัวเมีย
ที่มีเชื้อกัด

เฉลี่ย
5 - 8 วัน

อาเจียนเป็นเลือด ถ่ายเป็นเลือด
ช็อค และเสียชีวิต โดยเฉพาะ
คนอ้วน ผู้ที่มีโรคประจำตัว ผู้หญิง
มีประจำเดือน ผู้สูงอายุ หรือ
เด็กเล็ก ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ

ไข้ปวดศีรษะ เบื่ออาหาร อาเจียน ปวดจุด
แน่นท้อง มีจุดเลือดออกตามแขน - ขา หรือ
ข้อพับต่างๆ เมื่อกินยาลดไข้จะไม่ลดลง
หรืออาจลดลงชั่วคราวแล้วไข้กลับมาสูงอีก

โรคติดต่อไวรัสชิคา

ยุงลายตัวเมียที่มีเชื้อกัด
/ เพศสัมพันธ์กับ
ผู้ติดเชื้อ

เฉลี่ย
4 - 7 วัน

หญิงตั้งครรภ์อาจทำให้เด็ก
ทารกที่คลอดมีภาวะศีรษะเล็ก
แต่กำเนิด หรือมีภาวะแทรกซ้อน
ระหว่างตั้งครรภ์

ไข้ มีผื่นแดง เยื่อบุตาอักเสบ ปวดกล้ามเนื้อ
ปวดข้อ อ่อนเพลีย ปวดศีรษะ อาการเหล่านี้ปกติ
แล้วจะเป็นเพียงเล็กน้อย และอาการจะเป็นอยู่
ประมาณ 2 - 7 วัน ส่วนใหญ่อาการไม่รุนแรง

โรคไข้ปวดข้อยุงลาย

ยุงลายตัวเมีย
ที่มีเชื้อกัด

เฉลี่ย
2 - 3 วัน

ไม่พบผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรง
ถึงช็อค หรือเสียชีวิต

ไข้สูงฉับพลัน มีผื่นแดง ตาแดง ปวดข้อ
เช่น ข้อมือ ข้อเท้า อาการปวดข้อจะพบได้
หลายๆ ข้อเปลี่ยนตำแหน่งไปเรื่อยๆ อาการ
ปวดจะรุนแรงมากจนบางครั้งขยับข้อไม่ได้
อาการจะหายภายใน 1 - 12 สัปดาห์

การกำจัดยุงลาย

การกำจัดยุงลายทำได้หลายวิธี
รวมทั้งการใส่ทรายกำจัดลูกน้ำยุงลาย

1

กำจัดลูกน้ำยุงลาย และจัดการสิ่งแวดล้อม ในสถานที่
ทำงาน รอบสถานที่ทำงาน / บ้าน และบริเวณภายนอก

อาคาร เน้นภาชนะขังน้ำที่อยู่ใกล้ตัว

- **ในอาคาร** เช่น ถัง / อ่าง / บ่อซีเมนต์ใน
ห้องน้ำ / แจกันปลูกต้นไม้ / จานรองกระถาง /
ที่รองน้ำทิ้งของเครื่องทำน้ำดื่ม / ตู้เย็น /
จานรองใส่น้ำสำหรับกันมด เป็นต้น

- **นอกอาคาร** เช่น จานรองกระถางต้นไม้
ยางรถเก่า เศษภาชนะที่ไม่ใช้ประโยชน์และมี
น้ำขัง อ่างปลาที่ไม่มีปลา แจกันบริเวณ
ศาลพระภูมิ ถัง / อ่าง / บ่อซีเมนต์ที่อยู่นอก
อาคาร พืชน้ำต่าง ๆ เป็นต้น

2

เก็บ คร่า ปิด ทำความสะอาด นำกลับ
มาใช้ใหม่ ใส่ทราย หรือทำลายภาชนะ
ที่พบลูกน้ำ

ขอให้ประชาชนทุกท่าน ทุกบ้าน
ทุกชุมชนมีพฤติกรรมการเก็บจนเป็นนิสัย
“3 เก็บ ป้องกัน 3 โรค”

เก็บขยะ เศษภาชนะไม่ให้ปนแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย

เก็บบ้าน ให้ปลอดโปร่งไม่ให้ยุงลายเกาะพัก

เก็บน้ำ ให้มิดชิดไม่ให้ยุงลายวางไข่ และเสริมด้วยการจัดล้างไข่ยุงลายตามขอบภาชนะใส่น้ำ ก็จะป้องกัน
การเกิดยุงลาย และโรคที่เกิดจากยุงลาย เช่น ไข้เลือดออก
โรคติดเชื้อไวรัสซิกา และโรคไข้ปวดข้อยุงลาย

มีไข้สูงเฉียบพลัน อ่อนเพลีย
คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง **อย่าซื้อยากินเอง**
ให้รีบไปพบแพทย์
ยาลดไข้ที่ใช่ คือ **“ยาพาราเซตามอล”** เท่านั้น

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ กรมควบคุมโรค

สายด่วนกรมควบคุมโรค 1422

www.riskcomthai.com